

1. Жалпы ережелер

Бағдарлама Білім туралы Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319 Заңы; Кемтар балаларды әлеуметтік және медициналық-педагогикалық түзеу арқылы қолдау туралы Қазақстан Республикасының 2002 жылғы 11 шілдедегі N 343 Заңы; Ерекше білім беру қажеттіліктерін бағалау қағидаларын бекіту тура Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2022 жылғы 12 қаңтардағы № 4 бұйрығы; Мектепке дейінгі, орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру, қосымша білім беру ұйымдарында психологиялық-педагогикалық қолдап отыру қағидаларын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2022 жылғы 12 қаңтардағы № 6 бұйрығы; Педагогтердің біліктілігін арттыру курстарының білім беру бағдарламаларын әзірлеу, келісу және бекіту қағидаларын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2020 жылғы 4 мамырдағы № 175 бұйрығына және Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығына (Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрлігінің кейбір мәселелері” Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2022 жылғы 19 тамыздағы № 581 қаулысымен бекітілген), Жалпы білім беру ұйымдарына арналған жалпы білім беретін пәндердің, таңдау курстарының және факультативтердің үлгілік оқу бағдарламаларын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2013 жылғы 03 сәуірдегі № 115 Бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2013 жылы 10 сәуірде № 8424 тіркелді; Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 20 қыркүйектегі № 469 бұйрығы; Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2020 жылғы 5 ақпандағы № 51 бұйрығына сәйкес жасалған.

Бағдарлама инклюзивті және арнайы білім беру жағдайында зияты зақымдалған балаларды оқыту мен тәрбиелеуді ұйымдастыру бойынша жұмыс жасайтын арнайы, жалпы білім беретін мектеп мұғалімдердің, тәрбиешілерінің, ППҚ мамандарының, соның ішінде арнайы педагог, логопед, олигофренопедагог, психологтардың кәсіби шеберлік деңгейін көтеруге бағытталған.

Бағдарламаны әзірлеудің өзектілігі және оның жалпы мемлекеттік басымдықтары бірқатар объективті факторларға байланысты болып келеді: Білім туралы Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319 Заңы, 6-тарау. 49-бабында: *Ата-аналардың және өзге де заңды өкілдердің құқықтары мен міндеттері: «1. Кәмелетке толмаған балалардың ата-аналары мен өзге де заңды өкілдерінің: 1.баланың тілегін, жеке бейімділігі мен ерекшеліктерін ескере отырып білім беру ұйымын таңдауға; 4) өз*

балаларын оқыту мен тәрбиелеу проблемалары жөнінде психологиялық-медициналық-педагогикалық консультациялардан консультациялық көмек алуға... құқығы бар» екендігі көрсетілсе, ал 15-бабында Баланың білім алуға құқығы: «1.Әрбір баланың білім алуға құқығы бар және Қазақстан Республикасының білім туралы заңдарына сәйкес оған тегін бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім алуға кепілдік беріледі»; 5-тарау. 26-бап. Білім алушылар мен тәрбиеленушілерді білім беру ұйымдарына қабылдауға қойылатын жалпы талаптарда: «2. Білім беру ұйымы қызмет көрсететін аумақта тұратын барлық балаларды, оның ішінде ерекше білім беруді қажет ететін адамдарды (балаларды) қабылдауды қамтамасыз ететін мектепке дейінгі ұйымдарға және орта білім беру ұйымдарына оқуға қабылдау тәртібі тиісті үлгідегі білім беру ұйымдарына оқуға қабылдаудың үлгілік қағидаларында айқындалады»; 6-тарау. 45-бап. Еңбек қатынастары және білім беру ұйымы басшысының жауапкершілігі: «4-1) білім беру ұйымдарына оқуға қабылдаудың үлгілік қағидаларын бұзғаны немесе білім алу үшін арнаулы жағдайлар жасамағаны ...үшін жауаптылықта болады» деп қарастырылған.

Инклюзивті білім беру жағдайында психологиялық-педагогикалық қолдап отырудың мазмұны келесі әлеуметтік-психологиялық және педагогикалық жағдайларды қамтиды: жалпы білім беретін оқу бағдарламаларын бейімдеу немесе жеке оқу жоспарлары мен бағдарламаларын құрастыру түріндегі оқу жоспарлары мен оқу жоспарларына өзгерістер енгізу; оқу нәтижелерін бағалау тәсілдерінің өзгеруі (оқушының жетістігі); вариативті, арнайы және баламалы оқыту әдістерін қолдану; оқыту формасын таңдау; кедергісіз орта құру және оқу орнын бейімдеу; мүмкіндігі шектеулі білім алышулар үшін техникалық көмекші (орнын толтырушы) құралдар мен арнаулы жүріп-тұру құралдарын пайдалану т.б Бүгінгі таңда инклюзивті және арнайы білім беру жағдайында зият бұзылысы бар балаларды оқыту мен тәрбиелеуді ұйымдастыруда мұғалімдерінде, ППҚ мамандарында бірқатар қиындықтар туындап отыр. Ол қиындықтар зияты зақымдалған балалар, оларды оқыту мен тәрбиелеудің ерекшеліктері, ерекше білім беру қажеттіліктерін анықтау, оқытудың әдістері, ППҚ жұмысының мазмұны, жеке бағдарлама құрастыру т.б мәселелермен тығыз байланысты. Арнайы білім беру жағдайында аталмыш карама - қайшылықтар зерттеудің өзектілігін айқындап, курс мазмұнын құрастыруға негіз болды.

«Инклюзивті және арнайы білім беру жағдайында зияты зақымдалған балаларды оқыту мен тәрбиелеуді ұйымдастыру» атты Бағдарламасы (бұдан әрі-Бағдарлама) тыңдаушылардың біліктілігін арттыру курстарын офлайн және онлайн форматта оқытуды, оқыту барысын қазақ және орыс тілдерінде жүргізуді қарастырады.

Тыңдаушыларды курстық оқыту ұзақтығы бағдарлама тақырыбына сәйкес 80 академиялық сағатты құрайды.

2. Глоссарий

- 1. білім алу үшін арнаулы жағдайлар** – ерекше білім беруді қажет ететін адамдардың (балалардың), сондай-ақ мүмкіндігі шектеулі балалардың оларсыз білім беру бағдарламаларын меңгеруі мүмкін болмайтын, оқу, сондай-ақ арнаулы, жеке дамыту мен түзеу-дамыту бағдарламаларын және оқыту әдістерін, техникалық, оқу және өзге де құралдарды, тыныс-тіршілік ортасын, психологиялық-педагогикалық қолдап отыруды, медициналық, әлеуметтік және өзге де көрсетілетін қызметтерді қамтитын жағдайлар;
- 2. білім беру бағдарламасы** – оқытудың мақсатын, нәтижелері мен мазмұнын, білім беру процесін ұйымдастыруды және оларды іске асыру тәсілдері мен әдістерін, оқыту нәтижелерін бағалау өлшемшарттарын қамтитын білім берудің негізгі сипаттамаларының біртұтас кешені;
- 3. ерекше білім беруді қажет ететін адамдар (балалар)** – тиісті деңгейде білім алу және қосымша білім алу үшін арнаулы жағдайларға тұрақты немесе уақытша қажеттілік көріп жүрген адамдар (балалар);
- 4. ерекше білім беру қажеттіліктерін бағалау** – білім алу үшін қажетті арнаулы жағдайларды айқындау;
- 5. педагогикалық тексеру** - тиісті жастағы балаларға арналған жас нормативтерін ескере отырып, балалардың ақыл-ой жағынан даму ерекшеліктерін және олардың ойын ойнауға, білім алу мен қарым-қатынас жасауға әлеуеттік мүмкіндіктерін анықтау;
- 6. жалпы білім беретін мектеп** – білім алушылар мен тәрбиеленушілерге мектепке дейінгі тәрбие беру мен оқыту бағдарламаларын, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білімнің жалпы білім беретін оқу бағдарламаларын, арнаулы оқу мен жеке дамыту бағдарламаларын, сондай-ақ қосымша білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымы;
- 7. психологиялық-педагогикалық қолдап отыру** – білім беру ұйымдарында іске асырылатын, процесінде ерекше білім беру қажеттіліктерін бағалау негізінде ерекше білім беруді қажет ететін адамдарды (балаларды) ойдағыдай оқыту және дамыту үшін әлеуметтік-психологиялық және педагогикалық жағдайлар жасалатын жүйелі-ұйымдастырылған қызмет;
- 8. дене кемістігі** - ағзасы (ағзалары) дамуының және (немесе) жұмыс істеуінің ұзақ уақыт бойы әлеуметтік, медициналық және педагогикалық түзеу арқылы қолдауды қажет ететіндей созылмалы бұзылуы;
- 9. диагностика** – балалардың ауруының болу немесе болмау фактісін анықтауға бағытталған медициналық көрсетілетін қызметтер кешені;
- 10. инклюзивті білім беру** – ерекше білім беру қажеттіліктері мен жеке-дара мүмкіндіктерін ескере отырып, барлық білім алушылар үшін білім алуға тең қолжетімділікті қамтамасыз ететін процесс;
- 11. мүмкіндігі шектеулі балаларды арнаулы психологиялық-педагогикалық қолдау** – қызметтің қандай да бір түрін орындау қабілеттерін қалпына келтіруге немесе оның орнын толтыруға бағытталған көрсетілетін қызметтер мен іс-шаралар кешені;

12. мүмкіндігі шектеулі бала (балалар) – белгіленген тәртіппен расталған, туа біткен, тұқым қуалаған, жүре пайда болған аурулардан немесе жарақаттардың салдарынан тіршілік етуі шектелген, дене және (немесе) психикалық кемістігі бар он сегіз жасқа дейінгі бала (балалар);

13. оқыту – білім алушылар мен тәрбиеленушілердің білімдерді, машықтарды, дағдыларды және құзыреттерді иелену, қабілеттерді дамыту, білімдерін күнделікті өмірде қолдану тәжірибесін иелену және бүкіл өмір бойы білім алуға ынталануын қалыптастыру жөніндегі қызметін ұйымдастырудың мақсатты бағытталған процесі;

14. арнаулы білім беру - кемтар балаларға арнайы жағдайлар жасай отырып білім беру;

15. арнаулы білім беру ұйымдары - мүмкіндігі шектеулі балалардың диагностикасы және консультациялар алуы, оларды психологиялық-педагогикалық қолдау, оқыту мен тәрбиелеу үшін құрылған ұйымдар: психологиялық-медициналық-педагогикалық консультациялар, оңалту орталықтары, психологиялық-педагогикалық түзеу кабинеттері, балалар бақшалары, мектептер жанындағы логопедтік пункттер және басқа да ұйымдар;

16. педагогикалық тексеру - тиісті жастағы балаларға арналған жас нормативтерін ескере отырып, балалардың ақыл-ой жағынан даму ерекшеліктерін және олардың ойын ойнауға, білім алу мен қарым-қатынас жасауға әлеуеттік мүмкіндіктерін анықтау;

17. мүмкіндігі шектеулі балаларды әлеуметтік және медициналық-педагогикалық түзеу арқылы қолдау – мүмкіндігі шектеулі балаларға тұрмыс-тіршілігіндегі шектелуді еңсеру және оның орнын толтыру үшін жағдай жасауды қамтамасыз ететін және оларға басқа азаматтармен бірдей қоғам өміріне қатысу мүмкіндіктерін жасауға бағытталған арнаулы әлеуметтік, медициналық және білім беру қызметтерін ұсынатын білім беру, халықты әлеуметтік қорғау, денсаулық сақтау ұйымдарының қызметі;

18. психикалық кемістік - адам психикасы дамуының және (немесе) жұмыс істеуінің уақытша немесе тұрақты кемістігі, соның ішінде: сенсорлық бұзылыстардың салдары; сөйлеу бұзылыстары; эмоциялық-еркі жағынан бұзылыстары; ми зақымдануының салдары; ақыл-ой дамуының бұзылыстары, соның ішінде ақыл-ой жағынан кенжелеп қалу; психикалық дамуының тежелуі және осыған байланысты оқып-үйренудегі өзіндік қиындықтар;

19. үлгілік оқу жоспары – жас топтары бойынша бір аптадағы ұйымдастырылған оқу қызметінің тізімін, көлемін, ұзақтығын реттейтін құжат;

20. жеке оқу жоспары – үлгілік оқу жоспары негізінде оның жеке мүмкіндіктері мен қажеттіліктерін ескере отырып, тәрбиеші және/немесе психологиялық-педагогикалық қолдау қызметінің мамандары құрастырған оқу жоспары;

21. жеке оқу бағдарламасы – үлгілік оқу бағдарламасы негізінде оның жеке мүмкіндіктері мен қажеттіліктерін ескере отырып, тәрбиеші және/немесе

психологиялық-педагогикалық қолдау қызметінің мамандары құрастырған оқу бағдарламасы

3. Бағдарлама тақырыбы

Бағдарламаның жаңашылдық дәрежесі, білім беру жүйесінде аналогтардың жетіспеушілігі айқын байқалады. Жаңашылдық дәрежесі инклюзивті және арнайы білім беру жағдайында зияты зақымдалған балаларды оқыту мен тәрбиелеуді ұйымдастыру, зияты зақымдалған балалардың ерекшеліктері, олардың ерекше білім беру қажеттіліктерін және оқудағы қиындықтарын анықтау, психологиялық-педагогикалық қолдау көрсету әдістемесімен қамтамасыз ету, жеке оқу бағдарламасы мен жоспарын құру, жетістіктер картасын жасау т.б тәрізді тәжірибеге бағытталған курс болып келеді.

4. Бағдарламаның мақсаты, міндеттері және күтілетін нәтижелері

Бағдарламаның мақсаты: инклюзивті және арнайы білім беру жағдайында зияты зақымдалған балаларды оқыту мен тәрбиелеуді ұйымдастыру бойынша жұмыс жасайтын мұғалімдердің, тәрбиешілердің, ППҚ мамандарының, соның ішінде арнайы педагог, логопед, олигофренопедагог, психологтардың кәсіби шеберлік деңгейін көтеруге бағытталған.

Бағдарламаның міндеті:

- зияты зақымдалған балаларға арнайы және инклюзивті білім берудің теориялық негіздері туралы (зият бұзылысының түрлері, себептері, зияты зақымдалған балалардың психологиялық – педагогикалық сипаттамасы түсініктерін кеңейту;
- зияты зақымдалған балаларды жалпы білім беретін мектеп пен арнайы мектеп жағдайында оқытудың ерекшеліктері туралы білімдерін кеңейту;
- арнайы және инклюзивті білім беру жағдайында зияты зақымдалған балаларды оқыту мен тәрбиелеуде педагогтардың жұмысын ұйымдастыру барысымен таныстыру;
- зияты зақымдалған балаларға арнайы және инклюзивті білім беру жағдайында білім берудің нормативті - құқықтық негіздері туралы білімдерін кеңейту;
- зияты зақымдалған балаларды жалпы білім беру ортасына қосудағы педагогтардың іс –әрекеті;
- зияты зақымдалған балаларды жалпы білім беру ортасына қосудағы арнайы жағдайлар туралы білімдерін кеңейту;
- зияты зақымдалған балалардың ерекше білім беру қажеттіліктерін бағалау және зияты зақымдалған балаларды оқытуда арнайы, альтернативті әдістерді қолдану мен оқу орнын бейімдеутуралі білімдерін кеңейту;
- зияты зақымдалған балаларды оқытудың заманауи технологияларымен таныстыру (жетістіктер картасын құру, жеке оқу жоспарлары мен бағдарламаларын құрастыру т.б)

Күтілетін нәтижелер:

Курс соңында тыңдаушылар:

- зияты зақымдалған балаларға арнайы және инклюзивті білім берудің теориялық негіздері туралы (зият бұзылысының түрлері, себептері, зияты зақымдалған балалардың психологиялық – педагогикалық сипаттамасы туралы түсініктері кеңейеді;
- зияты зақымдалған балаларды жалпы білім беретін мектеп пен арнайы мектеп жағдайында оқытудың ерекшеліктері туралы білімдері кеңейеді;
- арнайы және инклюзивті білім беру жағдайында зияты зақымдалған балаларды оқыту мен тәрбиелеуде педагогтардың жұмысын ұйымдастыру барысымен танысады;
- зияты зақымдалған балаларға арнайы және инклюзивті білім беру жағдайында білім берудің нормативті - құқықтық негіздері туралы біледі;
- зияты зақымдалған балаларды жалпы білім беру ортасына қосудағы педагогтардың іс –әрекетін біледі;
- зияты зақымдалған балаларды жалпы білім беру ортасына қосудағы арнайы жағдайлар туралы біледі;
- зияты зақымдалған балалардың ерекше білім беру қажеттіліктерін бағалау және зияты зақымдалған балаларды оқытуда арнайы, альтернативті әдістерді қолдану мен оқу орнын бейімдеу туралы біледі;
- зияты зақымдалған балаларды оқытудың заманауи технологияларын біледі (жетістіктер картасын құру, жеке оқу жоспарлары мен бағдарламаларын құрастыру т.б)

1. Бағдарлама құрылымы мен мазмұны

Бағдарламаның құрылымы мен мазмұны Бағдарламаның мақсаты мен міндеттері бойынша күтілетін нәтижелердің өзара байланысын сипаттай отырып, 4 модульден тұрады: Оқу курсының ұзақтығы 80 академиялық сағатты құрайды.

1.	Модуль 1. Зияты зақымдалған балаларға арнайы және инклюзивті білім берудің теориялық негіздері
1.1	Зият бұзылысының түрлері, себептері. Негізгі түсініктер
1.2	Зияты зақымдалған балалардың психологиялық – педагогикалық сипаттамасы
1.3	Зияты зақымдалған балаларды жалпы білім беретін мектеп пен арнайы мектеп жағдайында оқытудың ерекшеліктері
2	Модуль 2. Арнайы және инклюзивті білім беру жағдайында зияты зақымдалған балаларды оқыту мен тәрбиелеуде педагогтардың жұмысын ұйымдастыру
2.1	Зияты зақымдалған балаларға арнайы және инклюзивті білім беру жағдайында білім берудің нормативті - құқықтық негіздері
2.2	Зияты зақымдалған балаларды жалпы білім беру ортасына қосудағы педагогтардың іс –әрекеті

2.3	Зияты зақымдалған балаларды жалпы білім беру ортасына қосудағы арнайы жағдайлар
3.1	Модуль 3. Зияты зақымдалған балаларды арнайы және инклюзивті білім беру жағдайында психологиялық - педагогикалық қолдау
3.2	Зияты зақымдалған балалардың ерекше білім беру қажеттіліктерін бағалау
3.3	Зияты зақымдалған балаларды оқытуда арнайы, альтернативті әдістерді қолдану мен оқу орнын бейімдеу
4	Модуль 4. Зияты зақымдалған балаларды оқытудың заманауи технологиялары
4.1	Зияты зақымдалған балалардың танымдық әрекеттерін түзету
4.2	Зияты зақымдалған балаларды әлеуметтік тұрмыстық бағдарлауға оқыту
4.3	Жетістіктер картасын құру, жеке оқу жоспарлары мен бағдарламаларын құрастыру
4.4	Қорытынды тестілеу

Модуль 1. Зияты зақымдалған балаларға арнайы және инклюзивті білім берудің теориялық негіздері

Зият бұзылысының түрлері, себептері. Негізгі түсініктер. Зияты зақымдалған балалардың психологиялық – педагогикалық сипаттамасы. Зияты зақымдалған балаларды жалпы білім беретін мектеп пен арнайы мектеп жағдайында оқытудың ерекшеліктері

Модуль 2. Арнайы және инклюзивті білім беру жағдайында зияты зақымдалған балаларды оқыту мен тәрбиелеуде педагогтардың жұмысын ұйымдастыру

Зияты зақымдалған балаларға арнайы және инклюзивті білім беру жағдайында білім берудің нормативті - құқықтық негіздері. Зияты зақымдалған балаларды жалпы білім беру ортасына қосудағы педагогтардың іс –әрекеті. Зияты зақымдалған балаларды жалпы білім беру ортасына қосудағы арнайы жағдайлар

Модуль 3. Зияты зақымдалған балаларды арнайы және инклюзивті білім беру жағдайында психологиялық - педагогикалық қолдау

Зияты зақымдалған балалардың ерекше білім беру қажеттіліктерін бағалау.

Модуль 4. Зияты зақымдалған балаларды оқытудың заманауи технологиялары

Зияты зақымдалған балалардың танымдық әрекеттерін түзету. Зияты зақымдалған балаларды әлеуметтік тұрмыстық бағдарлауға оқыту. Жетістіктер картасын құру, жеке оқу жоспарлары мен бағдарламаларын құрастыру

6. Оқу процесін ұйымдастыру

Бағдарлама инклюзивті және арнайы білім беру жағдайында зияты зақымдалған балаларды оқыту мен тәрбиелеуді ұйымдастыру бойынша

жұмыс жасайтын мұғалімдердің, тәрбиешілердің, ППҚ мамандарының, соның ішінде арнайы педагог, логопед, олигофренопедагог, психологтардың кәсіби шеберлік деңгейін көтеруге бағытталған.

Оқыту түрі онлайн және офлайн форматты құрап, оқу курсының ұзақтығы 80 академиялық сағатты құрайды. Білім беру үдерісі біліктілікті арттырудың әрекеттік сипатын қамтамасыз ететін оқыту нысандары мен әдістерін қамтиды: дәріс-вебинар, таңдау бойынша дәрістер, практикалық жұмыс, өзіндік жұмыс. Білім беру процесі оқытудың интерактивті формалары мен әдістерін қамтиды: дәріс, семинар, топтар мен жұптардағы практикалық жұмыс, қорытынды сұрақтар, сонымен қатар аралас оқыту режимінде курсқа арналған вебинар, онлайн дәріс және тыңдаушының өзін-өзі оқытуы қарастырылған. Мұғалімдердің бағдарлама мазмұнын түсіну деңгейін арттыру үшін: топтарда жұмысты кеңінен қолдану, талқылау және рефлексия, шағын топтардағы теория мен практиканың негізгі мәселелерін талқылау қарастырылған.

7. Бағдарламаның оқу-әдістемелік қамтамасыз етілуі

Оқу-әдістемелік қамтамасыз ету Бағдарламаның мақсатына, міндеттеріне, күтілетін нәтижелеріне және мазмұнына сәйкес жүзеге асырылады.

Курстың (курстың) оқу-тақырыптық жоспары негізінде оқу-әдістемелік кешен (бұдан әрі – ОӘК) әзірленеді, ол зерделеуге міндетті теориялық материалды, презентациялары мен тренингтері бар интерактивті дәрістердің, вебинарлардың мазмұнын, практикалық жұмыстар мен дербес жұмыстарға арналған тапсырмаларды, қорытынды бақылауды, ұсынылатын әдебиеттердің тізімін қамтиды.

Білім алушыларға теориялық материал және курс сабақтарының, вебинарлардың әрбір тақырыбы бойынша таныстырылымдар, сауланамалар, талдауға арналған тапсырмалардың үлгілері ұсынылады. Курс бойынша қосымша ақпараты бар көздерге сілтеме жасалады.

Курстың оқу-тақырыптық жоспары.

№	Сабақтың тақырыптары	Дәріс	Семинар	Практикалық жұмыс	Қорытынды тестілеу	Барлығы
---	----------------------	-------	---------	-------------------	--------------------	---------

1.	Модуль 1. Зияты зақымдалған балаларға арнайы және инклюзивті білім берудің теориялық негіздері	6	6	2		12
1.1	Зият бұзылысының түрлері, себептері. Негізгі түсініктер	2	2	2		6
1.2	Зияты зақымдалған балалардың психологиялық – педагогикалық сипаттамасы	2	2			2
1.3	Зияты зақымдалған балаларды жалпы білім беретін мектеп пен арнайы мектеп жағдайында оқытудың ерекшеліктері	2	2			4
2	Модуль 2. Арнайы және инклюзивті білім беру жағдайында зияты зақымдалған балаларды оқыту мен тәрбиелеуде педагогтардың жұмысын ұйымдастыру	16	4			20
2.1	Зияты зақымдалған балаларға арнайы және инклюзивті білім беру жағдайында білім берудің нормативті - құқықтық негіздері	6	2			8
2.2	Зияты зақымдалған балаларды жалпы білім беру ортасына қосудағы педагогтардың іс – әрекеті	6	2			8
2.3	Зияты зақымдалған балаларды жалпы білім беру ортасына қосудағы арнайы жағдайлар	4				4
3.1	Модуль 3. Зияты зақымдалған балаларды арнайы және инклюзивті білім беру жағдайында психологиялық - педагогикалық қолдау	12	4	4		20
3.2	Зияты зақымдалған балалардың ерекше білім беру қажеттіліктерін бағалау	6	2	2		10
3.3	Зияты зақымдалған балаларды оқытуда арнайы, альтернативті әдістерді қолдану мен оқу орнын бейімдеу	6	2	2		10
4	Модуль 4. Зияты зақымдалған балаларды оқытудың заманауи технологиялары	10	6	6	2	28
4.1	Зияты зақымдалған балалардың танымдық әрекеттерін түзету	2	2	2		6
4.2	Зияты зақымдалған балаларды әлеуметтік тұрмыстық бағдарлауға оқыту	4	2	2		10
4.3	Жетістіктер картасын құру, жеке оқу жоспарлары мен бағдарламаларын құрастыру	4	2	2		10
4.4	Қорытынды тестілеу				2	2
	Барлығы:	44	20	12	2	80

8. Оқу нәтижелерін бағалау

Инклюзивті және арнайы білім беру жағдайында зияты зақымдалған балаларды оқыту мен тәрбиелеуді ұйымдастыру бойынша жұмыс жасайтын мұғалімдердің, тәрбиешілердің, ППҚ мамандарының, соның ішінде арнайы педагог, логопед, олигофренопедагог, психологтардың кәсіби шеберлік деңгейін көтеру бойынша кәсіби құзыреттіліктерінің қалыптасу деңгейін анықтау үшін Бағдарлама мазмұнын меңгеруді бағалаудың критерийлері мен параметрлерін әзірлеп, курстың ОӘК–не енгізеді және мұғалімдердің білімін бақылау мен бағалау нысанын оқытушының тандауы бойынша өзгертуге болады.

1) Бақылау сұрақтары 1-4 модульдердің теориялық материалдарын игеру нәтижелері бойынша жүргізіледі.

№	Сабақтың тақырыптары	Сағат саны	Сұрақтар /балл саны
1	2	3	4
1	Зияты зақымдалған балаларға арнайы және инклюзивті білім берудің теориялық негіздері	10	5
2	Арнайы және инклюзивті білім беру жағдайында зияты зақымдалған балаларды оқыту мен тәрбиелеуде педагогтардың жұмысын ұйымдастыру	15	6
3	Зияты зақымдалған балаларды арнайы және инклюзивті білім беру жағдайында психологиялық - педагогикалық қолдау	43	9
4	Зияты зақымдалған балаларды оқытудың заманауи технологиялары	12	10
	Барлығы:	80	30

9. Курстан кейінгі сүйемелдеу

Білім беру педагогтарының білім беру бағдарламаларын меңгеруіне мониторинг жүргізу ретінде тест тапсырмалары, сауалнама қарастырылған.

Бағдарлама идеяларын іске асыру бойынша тыңдаушыларды курстан кейінгі қолдау желілік қоғамдастықты, вебинарларды, семинарларды, сабақтарды, консультацияларды ұйымдастыру нысанында курстық оқытудан кейін бір жыл ішінде жүргізіледі.

Курстан кейінгі сүйемелдеу критерийлері. Педагогтердің біліктілігін

арттыру курстарын ұйымдастыру, өткізу, сондай-ақ педагог қызметін курстан кейінгі сүйемелдеу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2016 жылғы 28 қаңтардағы № 95 бұйрығының негізінде әзірленді.

Мониторинг педагогтердің сауалнамасы түрінде жүргізіледі. Сонымен қатар, бағдарлама курс тыңдаушыларының қызметін курстан кейінгі сүйемелдеуді ұйымдастыруды көздейді. Ол үшін оқытушының осы курсты меңгерген тыңдаушылармен жеке қарым-қатынасының әртүрлі формалары ұсынылады. Байланыстың келесі түрлерін пайдалану ұсынылады: электрондық пошта, орталықтың сайты, оқытушыға жеке хабарламалар. Мұндай өзара іс-қимыл курс тыңдаушыларының кәсіби қиындықтарын тәжірибеде толықтыруға бағытталған және курсанттардың кәсіби тәжірибесінде игерілген материалды сүйемелдеуді қамтамасыз етеді.

Педагог қызметін курстан кейінгі сүйемелдеуді жүргізу нысандарына келесі жатады:

- 1) курстардан өткен педагогтердің сауалнамалары.
- 2) кәсіби даму туралы куәландыратын құжаттар (мастер-класс, семинарлар мен вебинарлар, тренингтер, дөңгелек үстел, конференциялар, жариялау мақалалары (облыстық, республикалық, шетелдік басылым) әдістемелік құралдар мен әдістемелік ұсынымдар, зияткерлік және шығармашылық конкурстар, мектепті дамытудың креативті жобалары)).
- 3) курстан кейінгі кезеңде өзіндік педагогикалық практиканы рефлексивті талдау. (Біліктілікті арттыру курстарынан өткен және алған білімдерін, іскерліктерін, дағдыларын практикада табысты қолданатын педагогтерді тәжірибе алмасу жөніндегі іс-шараларға қатысуға тарту, сондай-ақ курс тыңдаушыларына олардың педагогикалық, зерттеу және рефлексивті қызметінде әдістемелік, консультациялық көмек көрсету. Жарияланымды, педагогикалық және зерттеу қызметінің нәтижелерін дайындауда консультациялық көмек көрсету.

10.Негізгі және қосымша әдебиеттер тізімі

1. Адам құқықтарының жалпыға бірдей декларациясы Декларация Біріккен Ұлттар Ұйымы Бас Ассамблеясының резолюциясымен 1948 жылғы 10 желтоқсанда № 217 А (III) қабылданған
2. Бала құқықтары туралы Конвенцияны ратификациялау туралы Қазақстан Республикасының Жоғарғы Кеңесінің 1994 жылғы 8 маусымдағы қаулысы.
3. Балалардың өмір сүруі, қорғанысы мен дамуын қамтамасыз ету туралы дүниежүзілік декларация Нью-Йоркте 1990 жылғы 30 қыркүйекте қабылданды
4. Мүгедектер құқықтары туралы декларация Біріккен Ұлттар Ұйымы Бас Ассамблеясының он үшінші сессиясының 1975 жылғы 9 желтоқсандағы 3447(XXX) қарары
5. Білім туралы Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27

шілдедегі № 319 Заңы

6. Қазақстан Республикасының Конституциясы Конституция 1995 жылы 30 тамызда республикалық референдумда қабылданды
7. Кемтар балаларды әлеуметтік және медициналық-педагогикалық түзеу арқылы қолдау туралы Қазақстан Республикасының 2002 жылғы 11 шілдедегі N 343 Заңы.
8. Мектепке дейінгі, орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру, қосымша білім беру ұйымдарында психологиялық-педагогикалық қолдап отыру қағидаларын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2022 жылғы 12 қаңтардағы № 6 бұйрығы. Мектепке дейінгі, орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру, қосымша білім беру ұйымдарында психологиялық-педагогикалық қолдап отыру қағидаларын бекіту туралы – «Әділет» АҚЖ (zan.kz)
9. Орта білім беру ұйымдарындағы психологиялық қызметтің жұмыс істеу қағидаларын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің м.а. 2022 жылғы 25 тамыздағы № 377 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 26 тамызда № 29288 болып тіркелді
10. "Тиісті үлгідегі білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 30 қазандағы № 595 бұйрығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2020 жылғы 18 мамырдағы № 207 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 18 мамырда № 20651 болып тіркелді
11. "Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығына толықтырулар енгізу туралы" Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2016 жылғы 7 шілдедегі № 432 бұйрығына өзгерістер енгізу туралы Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2017 жылғы 18 тамыздағы № 422 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2017 жылғы 29 тамызда № 15583 болып тіркелді
12. «Жалпы білім беру ұйымдарына арналған жалпы білім беретін пәндердің, таңдау курстарының және факультативтердің үлгілік оқу бағдарламаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2013 жылғы 3 сәуірдегі № 115 бұйрығына өзгеріс пен толықтырулар енгізу туралы
13. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 20 қыркүйектегі № 469 бұйрығы
14. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2020 жылғы 5 ақпандағы № 51 бұйрығы
15. Дәрігерлік-консультациялық комиссияның қызметі туралы

ережені бекіту туралы Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 7 сәуірдегі № ҚР ДСМ - 34 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 8 сәуірде № 27505 болып тіркелді.

16. Білім туралы құжаттардың түрлерін, білім туралы мемлекеттік үлгідегі құжаттардың нысандарын және оларды есепке алу мен беру қағидаларын, білім туралы өзіндік үлгідегі құжаттардың мазмұнына қойылатын негізгі талаптарды және оларды есепке алу мен беру қағидаларын, сондай-ақ білім беру ұйымдарында білім алуды аяқтамаған адамдарға берілетін анықтаманың нысанын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2015 жылғы 28 қаңтардағы № 39 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылы 27 ақпанда № 10348 тіркелді.
17. Жалпы білім беру мектептеріндегі ерекше білім алуды қажет ететін балаларға психологиялық-педагогикалық қолдау көрсету: әдіс.нұсқаулық/ Елисеева И.Г., Ерсарина А.К. - Алматы: ТП ҰҒПО, 2019. – 92 б.
18. Мовкебаева, З. А. Подготовка специального педагога к работе в условиях инклюзивного образования [Электронный ресурс] /
19. З. А. Мовкебаева, Б. А. Дюсенбаева // Образование лиц с особыми образовательными потребностями: методология, теория, практика : материалы Междунар. науч.-практ. конф., Минск, 6 окт. 2022 г. / Белорус. гос. пед. ун-т ; редкол.: В. В. Хитрюк [и др.]. – Минск, 2022. – С. 188–193.
20. Создание условий для получения образования школьниками с легкими интеллектуальными нарушениями: метод. рекомендации / Елисеева И.Г. , Карипжанова Ш.Ж.- Алматы: ННПЦ РСИО, 2022.- 64 с.
21. Специальная коррекционно-развивающая программа для детей с нарушениями интеллекта/ Ерсарина А.К., Юлдабаева Д.Р.– Алматы: ННПЦ РСИО, 2021. – 110 с.

1. Общие положения

Образовательная программа курсов повышения квалификации педагогов (далее – Программа) разработана с учетом основных положений и требований: Об образовании Закон Республики Казахстан от 27 июля 2007 года № 319-III; О социальной и медико-педагогической коррекционной поддержке детей с ограниченными возможностями Закон Республики Казахстан от 11 июля 2002 года N 343; Об утверждении Правил оценки особых образовательных потребностей Приказ Министра образования и науки Республики Казахстан от 12 января 2022 года № 4; Об утверждении Правил психолого-педагогического сопровождения в организациях дошкольного, среднего, технического и профессионального, послесреднего образования, дополнительного образования Приказ Министра образования и науки Республики Казахстан от 12 января 2022 года № 6; Об утверждении Правил разработки, согласования и утверждения образовательных программ курсов повышения квалификации педагогов Приказ Министра образования и науки Республики Казахстан от 4 мая 2020 года № 175; Об утверждении государственных общеобязательных стандартов дошкольного воспитания и обучения, начального, основного среднего и общего среднего, технического и профессионального, послесреднего образования Приказ Министра просвещения Республики Казахстан от 3 августа 2022 года № 348 (Положения о Министерстве просвещения Республики Казахстан, утвержденного постановлением Правительства Республики Казахстан от 19 августа 2022 года № 581); Об утверждении типовых учебных программ по общеобразовательным предметам, курсам по выбору и факультативам для общеобразовательных организаций Приказ Министра образования и науки Республики Казахстан от 3 апреля 2013 года № 115; О внесении изменения и дополнений в приказ Министра образования и науки Республики Казахстан от 3 апреля 2013 года № 115 "Об утверждении типовых учебных программ по общеобразовательным предметам, курсам по выбору и факультативам для общеобразовательных организаций" Приказ Министра образования и науки Республики Казахстан от 20 сентября 2018 года № 469; Приказ Министра образования и науки Республики Казахстан от 5 февраля 2020 года № 51.

Программа направлена на повышение уровня профессионального компетентностей учителей, воспитателей специальных, общеобразовательных школ, специалистов ППС, в том числе специальных педагогов, логопедов, олигофренопедагогов, психологов, работающих по обучению и воспитанию детей с особыми образовательными потребностями в условиях инклюзивного и специального образования.

Актуальность разработки программы и ее общегосударственные приоритеты зависят от ряда объективных факторов: Законодательством в области образования в РК закреплены: Закон Республики Казахстан «Об образовании» от 27 июля 2007 года № 319 6-глава. 49 ст: «Права родителей на выбор организации образования с учетом желаний, индивидуальных склонностей и особенностей ребенка; на получение консультативной помощи по проблемам обучения и воспитания своих детей в психолого-медико-педагогических консультациях. 15 ст: «Право ребенка на образование. 1. Каждый ребенок имеет право на образование и ему гарантируется получение бесплатного начального, основного среднего и общего среднего. ... 5-глава. 26 ст. Общие требования к приему обучающихся и воспитанников в организации образования: «Право ребенка обучаться в школе по месту жительства, в том числе и для детей с особыми образовательными потребностями; 6-глава. ст. Трудовые отношения и ответственность руководителя организации образования: «Детям, проживающим на обслуживаемой территории, не может быть отказано в приеме в соответствующую организацию образования».

Содержание психолого-педагогического сопровождения в условиях инклюзивного образования включает следующие социально-психологические и педагогические условия: внесение изменений способов и критериев оценивания результатов обучения; использования вариативных, специальных и альтернативных методов обучения, в том числе основанных на принципах прикладного анализа поведения; подборе учебников и учебно-методических комплексов (далее – УМК), подготовка индивидуальных учебных материалов; использование вариативных, специальных и альтернативных методов обучения; выбор формы обучения; создание безбарьерной среды и адаптаций учебного места; использование технических вспомогательных (компенсирующих) средств и специальных средств передвижения для обучающихся с ООП и др

На сегодняшний день в условиях инклюзивного и специального образования у педагогов, специалистов ППС возникает ряд трудностей в организации обучения и воспитания детей с нарушениями интеллекта. Она тесно связана с особенностями обучения и воспитания детей с нарушениями интеллекта и с трудностями, с выявлением особых образовательных потребностей, методами обучения, содержанием работы ППС, составлением индивидуальной программы и др. В условиях специального образования данные противоречия определили актуальность исследования и послужили основой для составления содержания курса.

Программа " Организация обучения и воспитания детей с нарушениями интеллекта в условиях инклюзивного и специального образования "(далее-программа) предусматривает обучение курсов повышения квалификации в офлайн и онлайн формате, язык обучения ведется на казахском и русском языках.

Продолжительность курсового обучения слушателей составляет 80 академических часов в соответствии с темой программы.

2.Глоссарий

1. специальные условия для получения образования – условия, включающие учебные, а также специальные, индивидуально развивающие и коррекционно-развивающие программы и методы обучения, технические, учебные и иные средства, среду жизнедеятельности, психолого-педагогическое сопровождение, медицинские, социальные и иные услуги, без которых невозможно освоение образовательных программ лицами (детьми) с особыми образовательными потребностями, а также детьми с ограниченными возможностями;

2. образовательная программа – единый комплекс основных характеристик образования, включающий цели, результаты и содержание обучения, организацию образовательного процесса, способы и методы их реализации, критерии оценки результатов обучения;

3. дети с особыми образовательными потребностями (далее – дети с ООП) – дети, которые испытывают постоянные или временные потребности в специальных условиях для получения образования соответствующего уровня и дополнительного образования;

4. оценка особых образовательных потребностей – определение необходимых специальных условий для получения образования;

5. педагогическое обследование - определение особенностей интеллектуального развития детей и их потенциальных возможностей к игровой деятельности, получению образования и общению с учетом возрастных нормативов для детей соответствующего возраста;

6. общеобразовательная школа – организация образования, реализующая программы дошкольного воспитания и обучения, общеобразовательные учебные программы начального, основного среднего и общего среднего образования, специальные учебные и индивидуально развивающие программы, а также образовательные программы дополнительного образования обучающихся и воспитанников;

7. психолого-педагогическое сопровождение – системно-организованная деятельность, реализуемая в организациях образования, в процессе которой создаются социально-психологические и педагогические условия для успешного обучения и развития лиц (детей) с особыми образовательными потребностями на основе оценки особых образовательных потребностей;

7. психологиялық-педагогикалық қолдап отыру – білім беру ұйымдарында іске асырылатын, процесінде ерекше білім беру қажеттіліктерін бағалау негізінде ерекше білім беруді қажет ететін адамдарды (балаларды) ойдағыдай оқыту және дамыту үшін әлеуметтік-психологиялық және педагогикалық жағдайлар жасалатын жүйелі-ұйымдастырылған қызмет;

7. психолого-педагогическое сопровождение – системно-организованная деятельность, реализуемая в организациях образования, в процессе которой создаются социально-психологические и педагогические условия для

успешного обучения и развития лиц (детей) с особыми образовательными потребностями на основе оценки особых образовательных потребностей;

8. физический недостаток - стойкое нарушение развития и (или) функционирования органа (органов), требующее длительной социальной, медицинской и коррекционно-педагогической поддержки;

9. диагностика – комплекс медицинских услуг, направленных на установление факта наличия или отсутствия заболевания у детей;

10. инклюзивное образование – процесс, обеспечивающий равный доступ к образованию для всех обучающихся с учетом особых образовательных потребностей и индивидуальных возможностей;

11. специальная психолого-педагогическая поддержка детей с ограниченными возможностями – комплекс услуг и мероприятий, направленных на восстановление или компенсацию способностей к выполнению того или иного вида деятельности;

12. ребенок (дети) с ограниченными возможностями – ребенок (дети) до восемнадцати лет с физическими и (или) психическими недостатками, имеющий ограничение жизнедеятельности, обусловленное врожденными, наследственными, приобретенными заболеваниями или последствиями травм, подтвержденными в установленном порядке;

13. обучение – целенаправленный процесс организации деятельности обучающихся и воспитанников по овладению знаниями, умениями, навыками и компетенциями, развитию способностей, приобретению опыта применения знаний в повседневной жизни и формированию мотивации получения знаний в течение всей жизни;

14. специальное образование - образование, предоставляемое детям с ограниченными возможностями с созданием специальных условий;

15. специальные организации образования - организации, созданные для диагностики и консультирования, психолого-педагогической поддержки, обучения и воспитания детей с ограниченными возможностями: психолого-медико-педагогические консультации, реабилитационные центры, кабинеты психолого-педагогической коррекции, детские сады, логопедические пункты при школах и другие организации;

16. педагогическое обследование - определение особенностей интеллектуального развития детей и их потенциальных возможностей к игровой деятельности, получению образования и общению с учетом возрастных нормативов для детей соответствующего возраста;

17. мүмкіндігі шектеулі балаларды әлеуметтік және медициналық-педагогикалық түзеу арқылы қолдау – мүмкіндігі шектеулі балаларға тұрмыс-тіршілігіндегі шектелуді еңсеру және оның орнын толтыру үшін жағдай жасауды қамтамасыз ететін және оларға басқа азаматтармен бірдей қоғам өміріне қатысу мүмкіндіктерін жасауға бағытталған арнаулы әлеуметтік, медициналық және білім беру қызметтерін ұсынатын білім беру, халықты әлеуметтік қорғау, денсаулық сақтау ұйымдарының қызметі;

18. психический недостаток - временный или постоянный недостаток в развитии и (или) функционировании психики человека, включая:

последствия сенсорных нарушений; нарушения речи; нарушения эмоционально-волевой сферы; последствия повреждения мозга; нарушения умственного развития, в том числе умственную отсталость; задержку психического развития и связанные с этим специфические трудности в обучении

19. типовой учебный план – документ, регламентирующий перечень, объем, продолжительность организованной учебной деятельности в неделю по возрастным группам;

20. индивидуальный учебный план – учебный план, составленный воспитателем и/или специалистами службы психолого-педагогического сопровождения на основе Типового учебного плана с учетом его индивидуальных возможностей и потребностей;

21. индивидуальная учебная программа – учебная программа, составленная воспитателем и/или специалистами службы психолого-педагогического сопровождения на основе Типовой учебной программы с учетом его индивидуальных возможностей и потребностей.

3. Тематика программы

Степень новизны программы, нехватка аналогов в системе образования очевидны. Степень новизны представляет собой практико-ориентированный курс, включающий в себя организацию обучения и воспитания детей с нарушениями интеллекта в условиях инклюзивного и специального образования, выявление особенностей детей с нарушениями интеллекта, их особых образовательных потребностей и трудностей в обучении, обеспечение методикой оказания психолого-педагогической поддержки, составление индивидуальной учебной программы и плана, составление карты достижений и др.

4. Цели, задачи и ожидаемые результаты Программы

Цель программы: повышение уровня профессиональной компетентности педагогов, воспитателей, специалистов ППС, в том числе специальных педагогов, логопедов, олигофренопедагогов, психологов, работающих по организации обучения и воспитания детей с нарушениями интеллекта в условиях инклюзивного и специального образования.

Задача программы:

- расширить знания о теоретических основах специального и инклюзивного образования детей с нарушениями интеллекта; о видах, причинах, психолого-педагогической характеристике детей с нарушениями интеллекта;

- расширить знания об особенностях обучения детей с нарушениями интеллекта в условиях общеобразовательной школы и специальной школы;

- ознакомление с ходом организации работы педагогов по обучению и воспитанию детей с нарушениями интеллекта в условиях специального и инклюзивного образования;

- расширить знания о нормативно-правовых основах образования в условиях специального и инклюзивного образования детей с нарушениями интеллекта;

- деятельность педагогов по включению детей с нарушениями интеллекта в общеобразовательную среду;

- расширить знания о специальных условиях при включении детей с нарушениями интеллекта в общеобразовательную среду;

- оценка особых образовательных потребностей детей с нарушениями интеллекта и расширение знаний об использовании специальных, альтернативных методов обучения, адаптации учебного места для детей с нарушениями интеллекта;

- ознакомление детей с современными технологиями обучения (составление карт достижений, составление индивидуальных учебных планов и программ и др.)

Ожидаемые результаты:

В конце курса слушатели:

- расширяются представления о теоретических основах специального и инклюзивного образования детей с нарушениями интеллекта; о видах, причинах, психолого-педагогической характеристике детей с нарушениями интеллекта;

- знания об особенностях обучения детей с ограниченными нарушениями интеллекта в условиях общеобразовательной школы и специальной школы;

- знают ходы организации работы педагогов по обучению и воспитанию детей с нарушениями интеллекта в условиях специального и инклюзивного образования;

- знают о нормативно-правовых основах образования в условиях специального и инклюзивного образования детей с ограниченными возможностями здоровья;

- знают содержание деятельности педагогов по включению детей с нарушениями интеллекта в общеобразовательную среду;

- знают о специальных условиях при включении детей с нарушениями интеллекта в общеобразовательную среду;

- знают об оценке особых образовательных потребностей детей с повреждением интеллекта и использовании специальных, альтернативных методов обучения детей с повреждением интеллекта и адаптации учебного заведения;

- знают современные технологии обучения детей с нарушениями интеллекта (составление карт достижений, составление индивидуальных учебных планов и программ и др.)

.

.

5. Структура и содержание программы

Структура и содержание программы состоит из 4 модулей с описанием взаимосвязи ожидаемых результатов по цели и задачам программы: продолжительность учебного курса составляет 80 академических часов.

1.	Модуль 1. теоретические основы специального и инклюзивного образования детей с нарушениями интеллекта
1.1	Виды, причины нарушения интеллекта. Основные понятия
1.2	Психолого-педагогическая характеристика детей с нарушениями интеллекта
1.3	Особенности обучения детей с нарушениями интеллекта в условиях общеобразовательной школы и специальной школы
2	Модуль 2. Организация работы педагогов по обучению и воспитанию детей с нарушениями интеллекта в условиях специального и инклюзивного образования
2.1	Нормативно-правовые основы образования детей с нарушениями интеллекта в условиях специального и инклюзивного образования
2.2	Деятельность педагогов по включению детей с ограниченными возможностями здоровья в общеобразовательную среду
2.3	Специальные условия при включении детей с повреждением интеллекта в общеобразовательную среду
3.1	Модуль 3. психолого-педагогическое сопровождение детей с нарушениями интеллект в условиях специального и инклюзивного образования
3.2	Оценка особых образовательных потребностей детей с нарушениями интеллекта
3.3	Адаптация учебного места и использование специальных, альтернативных методов обучения детей с нарушениями интеллекта
4	Модуль 4. Современные технологии обучения детей с нарушениями интеллекта
4.1	Коррекция познавательной деятельности детей с нарушениями интеллекта
4.2	Обучение социально-бытовой ориентации детей с нарушениями интеллекта
4.3	Составление карты достижений, составление индивидуальных учебных планов и программ
4.4	Итоговое тестирование

Модуль 1. теоретические основы специального и инклюзивного образования детей с нарушениями интеллекта

Виды, причины нарушения интеллекта. Основные понятия. Психолого-педагогическая характеристика детей с нарушениями интеллекта. Особенности обучения детей с нарушениями интеллекта в условиях общеобразовательной школы и специальной школы

Модуль 2. Организация работы педагогов по обучению и воспитанию детей с нарушениями интеллекта в условиях специального и инклюзивного образования

Нормативно - правовые основы образования детей с нарушениями интеллекта в условиях специального и инклюзивного образования. Деятельность педагогов по включению детей с нарушениями интеллекта в общеобразовательную среду. Специальные условия при включении детей с нарушениями интеллекта в общеобразовательную среду

Модуль 3. психолого-педагогическое сопровождение детей с нарушениями интеллекта в условиях специального и инклюзивного образования

Оценка особых образовательных потребностей детей с нарушениями интеллекта

Модуль 4. Современные технологии обучения детей с нарушениями интеллекта

Коррекция познавательной деятельности детей с нарушениями интеллекта. Обучение социально-бытовой ориентации детей с нарушениями интеллекта. Составление карты достижений, составление индивидуальных учебных планов и программ

6.Организация учебного процесса

Программа направлена на повышение уровня профессионального мастерства педагогов, воспитателей, специалистов ППС, в том числе специальных педагогов, логопедов, олигофренопедагогов, психологов, работающих по организации обучения и воспитания детей с нарушениями интеллекта в условиях инклюзивного и специального образования.

Форма обучения составляет онлайн и офлайн формат, продолжительность учебного курса составляет 80 академических часов. Образовательный процесс включает формы и методы обучения, обеспечивающие деятельностный характер повышения квалификации: лекция-вебинар, лекции по выбору, практическая работа, самостоятельная работа. Образовательный процесс включает в себя интерактивные формы и методы обучения: лекцию, семинар, практическую работу в группах и парах, заключительные вопросы, а также вебинар для курса в режиме смешанного обучения, онлайн-лекцию и самообучение слушателя. Для повышения уровня понимания педагогами содержания программы предусмотрены: широкое использование работы в группах, Обсуждение и рефлексия, обсуждение основных вопросов теории и практики в малых группах.

7. Учебно-методическое обеспечение программы

Учебно-методическое обеспечение осуществляется в соответствии с целями, задачами, ожидаемыми результатами и содержанием программы. На основе учебно-тематического плана курса разрабатывается учебно-методический комплекс (далее – УМК), который включает обязательный к изучению теоретический материал, содержание интерактивных лекций, вебинаров с презентациями и тренингами, задания для практических работ и самостоятельных работ, итоговый контроль, список рекомендуемой литературы.

Обучающимся будет представлен теоретический материал и образцы заданий для анализа, презентации по каждой теме уроков курса, вебинаров. Ссылки на источники с дополнительной информацией по курсу.

Учебно-тематический план курса.

№	Темы урока	Лек ция	Се ми нар		Пр акт иче ска я раб ота	Итог овое тест иров ание
1.	Модуль 1. Теоретические основы специального и инклюзивного образования детей с нарушениями интеллекта	6	6	2		12
1.1	Виды, причины нарушения интеллекта. Основные понятия	2	2	2		6
1.2	Психолого-педагогическая характеристика детей с нарушениями интеллекта	2	2			2
1.3	Особенности обучения детей с нарушениями интеллекта в условиях общеобразовательной школы и специальной школы	2	2			4
2	Модуль 2. Организация работы педагогов по обучению и воспитанию детей с нарушениями интеллекта в условиях специального и инклюзивного образования	16	4			20

2.1	Нормативно-правовые основы образования детей с нарушениями интеллекта в условиях специального и инклюзивного образования	6	2			8
2.2	Деятельность педагогов по включению детей с ограниченными возможностями здоровья в общеобразовательную среду	6	2			8
2.3	Специальные условия при включении детей с повреждением интеллекта в общеобразовательную среду	4				4
3.1	Модуль 3. психолого-педагогическое сопровождение детей с нарушениями интеллект в условиях специального и инклюзивного образования	12	4	4		20
3.2	Оценка особых образовательных потребностей детей с нарушениями интеллекта	6	2	2		10
3.3	Адаптация учебного места и использование специальных, альтернативных методов обучения детей с нарушениями интеллекта	6	2	2		10
4	Модуль 4. Современные технологии обучения детей с нарушениями интеллекта	10	6	6	2	28
4.1	Коррекция познавательной деятельности детей с нарушениями интеллекта	2	2	2		6
4.2	Обучение социально-бытовой ориентации детей с нарушениями интеллекта	4	2	2		10
4.3	Составление карты достижений, составление индивидуальных учебных планов и программ	4	2	2		10
4.4	Итоговое тестирование				2	2
	Барлығы:	44	20	12	2	80

8.Оценивание результатов обучения

Для определения уровня сформированности профессиональных компетенций учителей, воспитателей, специалистов ППС, работающих по организации обучения и воспитания детей с нарушениями интеллекта в условиях инклюзивного и специального образования, в том числе специальных педагогов, логопедов, олигофренопедагогов, психологов по

повышению уровня профессионального мастерства, раз разработаны критерии и параметры оценки усвоения содержания программы. Форма контроля и оценки может быть изменена по выбору преподавателя.

1) контрольные вопросы проводятся по результатам освоения теоретического материала модулей 1-4.

№	Темы урока количество часов	Темы урока количество часов	Количество вопросов /баллов
1	2	3	4
1	Теоретические основы специального и инклюзивного образования детей с нарушениями интеллекта	10	5
2	Организация работы педагогов по обучению и воспитанию детей с нарушениями интеллекта в условиях специального и инклюзивного образования	15	6
3	Психолого-педагогическое сопровождение детей с нарушениями интеллект в условиях специального и инклюзивного образования	43	9
4	Современные технологии обучения детей с нарушениями интеллекта	12	10
	Всего:	80	30

9. Посткурсовое сопровождение

В качестве мониторинга освоения образовательных программ педагогами образования предусмотрены тестовые задания, анкетирование.

Посткурсовая поддержка слушателей по реализации идей программы проводится в течение одного года после курсового обучения в форме организации сетевого сообщества, вебинаров, семинаров, занятий, консультаций. Критерии посткурсового сопровождения. Разработано на основании приказа министра образования и науки Республики Казахстан от 28 января 2016 года № 95 «Об утверждении Правил организации и проведения курсов повышения квалификации педагогов, а также посткурсового сопровождения деятельности педагога».

Мониторинг проводится в виде анкет педагогов. Кроме того, программа предусматривает организацию посткурсового сопровождения деятельности слушателей курсов. Для этого предлагаются различные формы

личного общения преподавателя со слушателями, освоившими данный курс. Рекомендуется использовать следующие виды общения: электронную почту, сайт центра, личные сообщения преподавателю. Такое взаимодействие направлено на восполнение профессиональных трудностей слушателей курсов на практике и обеспечивает сопровождение материала, усвоенного в профессиональной практике курсантов.

К формам проведения посткурсового сопровождения деятельности педагога относятся:

- 1) анкеты педагогов, прошедших курсы.
- 2) документы, свидетельствующие о профессиональном развитии (мастер-класс, семинары и вебинары, тренинги, круглый стол, конференции, публикационные статьи (областное, республиканское, зарубежное издание), методические пособия и методические рекомендации, интеллектуальные и творческие конкурсы, креативные проекты развития школы).
- 3) рефлексивный анализ самостоятельной педагогической практики на посткурсовом этапе. (Привлечение педагогов, прошедших курсы повышения квалификации и успешно применяющих на практике полученные знания, умения, навыки к участию в мероприятиях по обмену опытом, а также оказание методической, консультативной помощи слушателям курсов в их педагогической, исследовательской и рефлексивной деятельности. Оказание консультативной помощи в подготовке публикаций, результатов педагогической и исследовательской деятельности.

10. Список основной и дополнительной литературы

22. Всеобщая декларация прав человека Декларация, принята резолюцией 217 А (III) Генеральной Ассамблеи ООН от 10 декабря 1948 года
23. О ратификации Конвенции о правах ребенка Постановление Верховного Совета Республики Казахстан от 8 июня 1994 года.
24. Всемирная декларация об обеспечении выживания, защиты и развития детей Принята в Нью-Йорк 30 сентября 1990 года
25. Декларация о правах инвалидов Резолюция тринадцатой сессии Генеральной Ассамблеи Организации Объединенных Наций 3447(XXX) от 9 декабря 1975 года
26. Об образовании Закон Республики Казахстан от 27 июля 2007 года № 319-III
27. Конституция Республики Казахстан Конституция принята на республиканском референдуме 30 августа 1995 года.
28. О социальной и медико-педагогической коррекционной поддержке детей с ограниченными возможностями Закон Республики Казахстан от 11 июля 2002 года N 343.
29. Об утверждении Правил психолого-педагогического сопровождения в организациях дошкольного, среднего, технического и профессионального, послесреднего образования, дополнительного

- образования. Приказ Министра образования и науки Республики Казахстан от 12 января 2022 года № 6. Зарегистрирован в Министерстве юстиции Республики Казахстан 18 января 2022 года № 26513.
30. Об утверждении Правил деятельности психологической службы в организациях среднего образования. Приказ и.о. Министра просвещения Республики Казахстан от 25 августа 2022 года № 377. Зарегистрирован в Министерстве юстиции Республики Казахстан 26 августа 2022 года № 29288
31. Об утверждении Типовых правил деятельности организаций высшего и послевузовского образования. Приказ Министра образования и науки Республики Казахстан от 30 октября 2018 года № 595. Зарегистрирован в Министерстве юстиции Республики Казахстан 31 октября 2018 года № 17657.
32. Об утверждении типовых учебных планов начального, основного среднего, общего среднего образования Республики Казахстан. Приказ Министра образования и науки Республики Казахстан от 8 ноября 2012 года № 500. Зарегистрирован в Министерстве юстиции Республики Казахстан 10 декабря 2012 года № 8170.
33. Об утверждении типовых учебных программ по общеобразовательным предметам, курсам по выбору и факультативам для общеобразовательных организаций. Приказ Министра образования и науки Республики Казахстан от 3 апреля 2013 года № 115. Зарегистрирован в Министерстве юстиции Республики Казахстан 10 апреля 2013 года № 8424.
34. Приказ Министра образования и науки Республики Казахстан от 20 сентября 2018 года № 469.
35. Приказ Министра образования и науки Республики Казахстан от 5 февраля 2020 года № 51.
36. Об утверждении Положения о деятельности врачебно-консультативной комиссии Приказ Министра здравоохранения Республики Казахстан от 7 апреля 2022 года № ҚР ДСМ - 34. Зарегистрирован в Министерстве юстиции Республики Казахстан 8 апреля 2022 года № 27505.
37. Об утверждении видов документов об образовании, форм документов об образовании государственного образца и правил их учета и выдачи, основных требований к содержанию документов об образовании собственного образца и правил их учета и выдачи, а также формы справки, выдаваемой лицам, не завершившим образование в организациях образования Приказ Министра образования и науки Республики Казахстан от 28 января 2015 года № 39. Зарегистрирован в Министерстве юстиции Республики Казахстан 27 февраля 2015 года № 10348.
38. Психолого-педагогическое сопровождение детей с особыми

образовательными потребностями в общеобразовательной школе: метод. рекомендации/ Елисеева И.Г., Ерсарина А.К. - Алматы: ННПЦ КП, 2019. - 118с.

39. Мовкебаева, З. А. Подготовка специального педагога к работе в условиях инклюзивного образования [Электронный ресурс] /
40. З. А. Мовкебаева, Б. А. Дюсенбаева // Образование лиц с особыми образовательными потребностями: методология, теория, практика : материалы Междунар. науч.-практ. конф., Минск, 6 окт. 2022 г. / Белорус. гос. пед. ун-т ; редкол.: В. В. Хитрюк [и др.]. – Минск, 2022. – С. 188–193.
41. Создание условий для получения образования школьниками с легкими интеллектуальными нарушениями: метод. рекомендации / Елисеева И.Г. , Карипжанова Ш.Ж.- Алматы: ННПЦ РСИО, 2022.- 64 с.
42. Специальная коррекционно-развивающая программа для детей с нарушениями интеллекта/ Ерсарина А.К., Юлдабаева Д.Р.– Алматы: ННПЦ РСИО, 2021. – 110 с.